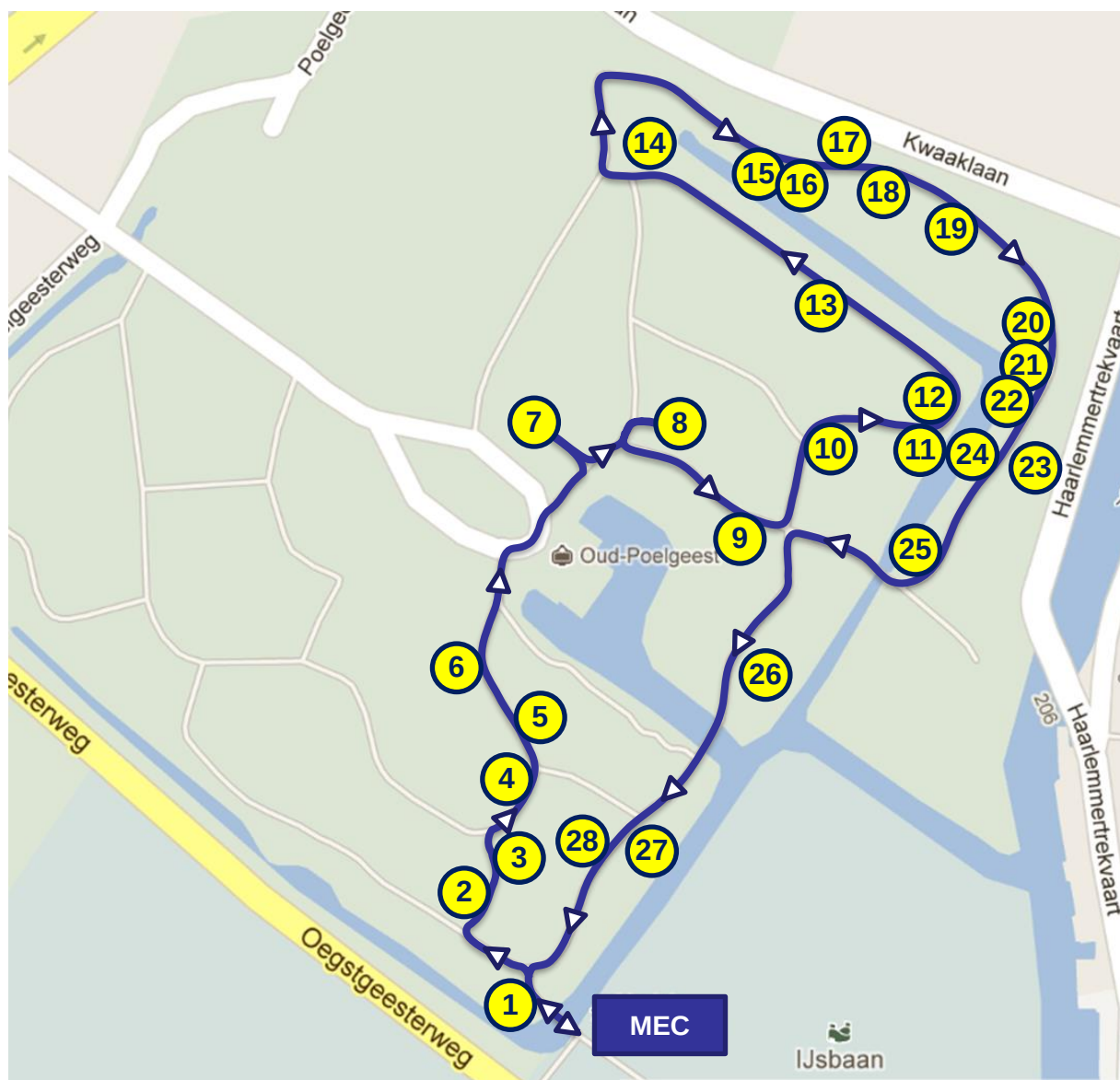

Bos van Oud Poelgeest: MEC-paddenstoelenroute 9 oktober 2022

Paddenstoelen langs de route

1. Wieltje
2. Gewone zwavelkop
3. Eikenbloedzwam
4. Porseleinzwam
5. Karbolchampignon
6. Langsteelfranjehoed
7. Hazenpootje
8. Parelhoenchampignon
9. Parelamaniet
10. Beukenrussula
11. Dikrandtonderzwam
12. Zwavelzwam
13. Reuzenzwam
14. Prachtvlamhoed

Paddenstoelen langs de route

15. Gewoon eekhoortjesbrood
16. Smakelijke russula
17. Groene knolamaniet
18. Beukwortelzwam
19. Draadknotszwam
20. Vissige russula sl
21. Paarse korstzwam
22. Kaneelkleurige melkzwam
23. Vergroeide kogelzwam
24. Roodsteelfluweelboleet
25. Oranjerode stropharia
26. Doolhofzwam
27. Grijs buisjeszwam
28. Witte bultzwam

Wieltje

Maak kennis met het allerkleinste paddenstoeltje op deze route, het wieltje. Kijk eens goed op de grond.

Zijn zwam maakt altijd piepkleine witte parachuutjes op deels donkerbruine steeltjes.

In de herfst vind je wieltjes tussen de afgevalen bladeren op dood hout.

De zwam eet langzaam al dat dunne hout op en heet daarom een “opruimer”,

Gewone zwavelkop

Deze heet de Gewone zwavelkop. Deze soort vormt altijd oranje-gele vruchtjes. Jonge hoedjes hebben aan de onderkant de kleur van zwavelpoeder (groengeel), vandaar de naam. Door de zwarte sporen kleurt de steel en de onderkant van het hoedje steeds donkerder. In de herfst en de winter verteert deze zwam dood, rottend loofhout. Daarom noemen we deze soort een “opruimer”.

Eikenbloedzwam

Jazeker, die rafelige oranje randjes op die tak zijn ook paddenstoelen! Overal in het hout groeien witte kleine draadjes van de Eikenbloedzwam.

Ieder jaar opnieuw komen er nieuwe rafeltjes bij, totdat het voedsel in het hout op is. Dan gaat de zwam dood.

Maar ondertussen hebben zijn sporen vast een andere dode tak gevonden en daar kan de zwam dan opnieuw beginnen.

Porseleinzwam

Porselein is de naam van glanzend, doorschijnend dun aardewerk. Verse hoedjes van deze zwam lijken daar heel erg op, vandaar de naam.

De zwam dringt vanuit een wondje op beuken naar binnen. Daar eet hij ongevraagd mee van de boomsappen en kan zo groeien. We noemen zo'n soort daarom een mee-eter of "profiteur".

De Beuk wordt daardoor steeds zwakker en sterft tenslotte. De zwam kan echter nog jaren vooruit.

Karbolchampignon

Lijkt deze soort niet heel erg op de champignons in de supermarkt? Dat klopt, deze paddenstoel is daar een familielid van. Hij wordt een stuk groter en groeit graag op vochtige bosgrond.

Maar je kunt deze niet eten, want hij smaakt vies en ruikt naar karbolsap. Dat sap werd vroeger gebruikt om hout te beschermen tegen rot.

Je kan hem gemakkelijk herkennen door een kras op zijn hoed. Die wordt dan heel snel geel.

Langsteelfranjehoed

Franjehoeden kun je goed herkennen als ze jong zijn. Dan hebben ze fijne haartjes op de rand van hun hoedjes. Maar in deze familie heeft maar één soort ook een hele lange steel, vandaar zijn naam.

De zwam groeit graag tussen dode bladeren en takjes. Dat is zijn voedsel en zo zorgt hij er voor, samen met soortgenoten en bodembeestjes, dat het bos opgeruimd blijft.

Hazenpootje

In de herfst zie je op natte grasvelden meestal de Geschubde inktzwam en de Grote kale inktzwam. Maar die houden niet van houtsnippers en hun familielid, het Hazenpootje wel.

Als deze “opruimer” nog klein is, heeft het grijsbruine hoedje opvallend witte schubjes. Dan lijkt het wel op een pootje van een haas.

Maar de meeste hazenpootjes hier zijn al groot en aan het vergaan. De inkt druipt er vanaf.

Parelhoenchampignon

Deze paddenstoel lijkt op de Karbolchampignon, want deze ruikt daar ook naar. Door de zwart-grijze schubjes op zijn hoed zie je een duidelijk verschil.

Je vindt deze soort niet zo vaak in Nederland en wordt daarom zeldzaam genoemd.

Zoals alle champignonsoorten voedt de zwam zich met dode bladeren en takjes. Zo wordt de bosgrond opgeruimd en blijft daardoor gezond.

Parelamaniet

Ken je die rode paddenstoel met witte stippen? Ja, de Vliegenzwam! Nou, deze paddenstoelen zijn daar familie van. Ze hebben allemaal een bruine hoed met witte stippen en heten Parelamaniet.

Zie je verschillen? Kleintjes dragen een bolhoedje en de grote hebben een wijde hoed en een rokje om de steel.

De stippen zijn eigenlijk kleine vlokjes. Bij de grotere heeft de regen al stippen weggespoeld.

Beukenrussula

Russula's zijn te herkennen door hun steeltje door te breken. Dat lijkt op het breken van een schoolkrijtje. Maar er zijn meer dan 100 soorten! Het is vaak lastig om de juiste naam te vinden. Goed kijken, ruiken, proeven of de sporen onder de microscoop bekijken, helpt. Maar deze gele soort staat alleen bij beuken, de Beukenrussula. Bomen en russula's ruilen onderling voedingsstoffen en worden daar beide beter van.

Dikrandtonderzwam

Deze paddenstoel kan je het hele jaar in deze spleet vinden. De zwam maakt gebruik van de houtvormende sappen van de boom. En daardoor is de paddenstoel hard en stevig, voel maar.

Ieder jaar komt er aan de onderkant een nieuw wit laagje met gaatjes, waaruit de sporen vallen.

Vroeger maakte men van tonderzwammen aanmaakhout. Door de paddenstoel fijn te hakken en te drogen, werd het heel brandbaar.

Zwavelzwam

Altijd een opvallende paddenstoel door z'n felle geeloranje kleur. Maar die kleur verdwijnt langzaam.

De soort groeit graag op loofbomen en doet dat altijd, behalve in de winter. Het is een "profiteur". Onderaan de hoeden zie je gaatjes. Eigenlijk zijn dat buisjes, waarvan je alleen de opening ziet. Hierdoor vallen de sporen naar beneden en worden dan met de wind meegenomen.

Reuzenzwam

Deze grote paddenstoel bestaat eigenlijk uit een aantal paddenstoelen, waarvan je alleen hun hoeden kunt zien. De reuzenzwam zit vast aan de boom en heeft daardoor geen stelen nodig.

De soort groeit vooral aan de voet van beuken en is, als stevige profiteur, een ernstige bedreiging.

Op deze plek is de beuk verdwenen, maar zijn wortels zitten nog in de grond. Op die wortels kan de reuzenzwam nog jaren verder leven.

Prachtvlamhoed

Je zou het zo niet zeggen, maar ook deze zwam groeit op hout. Hij begint aan de voet van levende bomen en eindigt op de wortelresten van de door hem gedode bomen.

Dat komt omdat wortelresten vaak nog nuttige voedselsappen voor de zwam bevatten. Daardoor kan je hem nog jaren achtereen hier bewonderen. De prachtvlamhoed is dus eerst een “profiteur” en wordt, na de dood van de boom, een “opruimer”.

Gewoon eekhoorntjesbrood

Kijk eens met een spiegelkje onder zijn hoedje. Dan zie je geen plaatjes, maar gaatjes! Die gaatjes zijn de uiteinden van buisjes, waarin de sporen rijpen en daarna naar buiten vallen.

Om zo'n dikke hoed overeind te houden, maken deze soorten dikke, sterke stelen. Ze worden boleten genoemd.

Deze boleet heet Gewoon eekhoorntjesbrood en wordt vaak geplukt om op te eten.

Smakelijke russula

Zie je, dat het roze velletje op de hoed niet helemaal bij de witte plaatjes komt? Je ziet nog een dun wit randje boven de plaatjes. Daaraan herken je nu de Smakelijke russula.

Russula's vinden met hun ragfijne worteldraadjes mineralen, wat de dikke wortels van bomen niet lukt. Bomen maken echter suikers, die zwammen niet kunnen missen. Slimme bomen ruilen bij handige russula's hun suikers tegen mineralen.

Groene knolamaniet

Deze zwam uit de Amanieten-familie is ook zo'n "samenwerker". Zijn groeikracht haalt hij uit de suikers van de boom en in ruil daarvoor geeft hij de boom water en voedingszouten. Met deze vitaminepillen blijft de boom gezond. Beide hebben dus voordeel bij deze ruilhandel.

Slakken vinden deze soort heerlijk, maar voor mensen is hij erg giftig. Je kan hem wel aanraken, maar daarna goed je handen wassen!

Beukwortelzwam

De Beukwortelzwam vindt beukenwortels het allerlekkerste eten, vandaar zijn naam. Hij leeft in de grond op wortels van dode bomen.

Daarom hebben zijn paddenstoelen hele diepe wortels. Samen met de slijm laag op de rimpelige geelbruine hoed is deze soort duidelijk herkenbaar.

Hoe noemen we zo'n paddenstoel? Is het een samenwerker, een opruimer of een profiteur?

Draadknotszwam

Je moet op deze plek heel erg goed kijken! Zie je tussen de planten op de grond die hele kleine, dunne witte draadjes staan? Die noemen we draadknotszwammen.

Ze groeien alleen op schaduwplekken op dode bladeren en dunne takjes van elzen, eiken en beuken.

De sporen groeien in piepkleine buisjes en worden daaruit weggeschoten, zodra ze rijp zijn.

Vissige russula sl

Als je deze russula met je telefoontje fotografeert en met de app ObsIdentify op naam laat brengen, krijg je “Zwartpurperen russula”. Gemakkelijk hè, zo’n appje.

Maar die naam kan niet goed zijn! Die soort heeft een witte steel en onze russula is onderaan roze. Ruiken helpt, het steeltje heeft een visluchtje. Volgens de veldgids behoort deze dan tot de groep van de Vissige russula’s.

Paarse korstzwam

Dit noemen we ook een paddenstoel, maar je ziet geen hoedjes en geen stelen.

Deze zwam maakt het zichzelf gemakkelijk door alleen korstjes op de boom te maken en daarin zijn sporen te laten rijpen. Vanwege de kleur heet deze soort de Paarse korstzwam.

Vaak denken we dat zwammen alleen op de grond groeien, maar dat is niet zo. In Nederland groeit meer dan de helft op levend of dood hout.

Kaneelkleurige melkzwam

De donkerbruine kleur van de hoed ziet er uit als kaneel en bij beschadigen van de plaatjes komen daar melkachtige druppels uit. Vandaar de naam.

Een melkzwam is net als een russula, het broze vlees van de steel breekt als een krijtje.

Melkzwammen zijn ook “samenwerkers”. Ze houden dat jaren vol, zodat hun bomen sterk en gezond kunnen blijven. Deze melkzwam werkt echter alleen samen met eiken.

Vergroeiide kogelzwam

Kogelzwammen maken gebruik van houtsappen om harde vruchtjes te maken en maken zo de boombast kapot. Ze wachten daarmee niet tot de boom dood is, maar beginnen al als die nog leeft. De Vergroeiide kogelzwam groeit in loofbomen en het liefst in berken. Hij maakt roestbruine halve bolletjes, die langzaam naar elkaar toegroeien en zwarte kussentjes vormen. Vanuit kleine holtes worden de sporen weggeschoten.

Roodsteel- fluweelboleet

Van opzij kan je de buisjes in de hoed van deze boleet goed zien. De bocht in de steel toont aan, dat die tijdens de groei van richting is veranderd. Zo bleef zijn hoed netjes horizontaal en vallen de sporen door de buisjes loodrecht naar beneden. Je herkent deze "samenwerker" aan de roodbruine fluweelachtige hoed met barstjes, de gele onderkant en de geelrode steel. De buisjes verkleuren van geel naar blauw als je er op drukt.

Oranjerode stropharia

Niet alleen het Hazenpootje, maar ook de Oranjerode stropharia is dol op vochtig hout. Je kunt deze "opruimers" daarom vaak op rottend hout of aan de rand van houtsnipperpaden vinden.

Deze stropharia-soort herken je - behalve aan de felle oranjerode kleur - aan de kale kleverige hoed, de schubjes aan de hoedrand en een steel, met aan de onderkant ook vezelige schubjes.

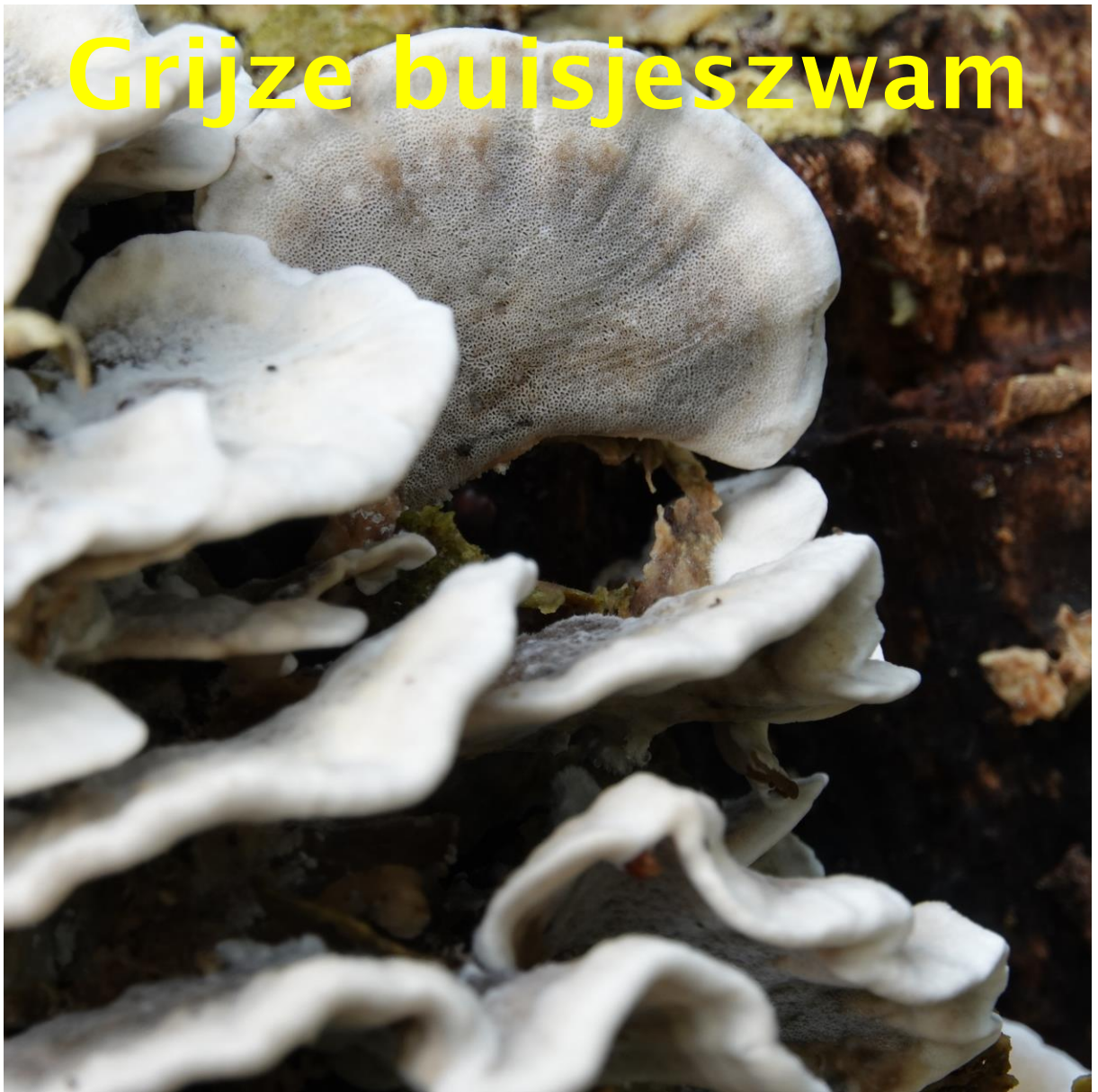
Doolhofzwam

Deze paddenstoel heeft geen steeltje nodig, want daarvoor gebruikt hij graag dode eiken. Onder zijn houtachtige bruine hoed zie je kronkelige witte gangetjes, die op een doolhof lijken. Vandaar zijn naam.

Deze “opruimer” krijgt ieder jaar opnieuw een wit sporenvormend laagje. Hij gaat daarmee net zo lang door totdat zijn voedsel op is. Daaronder is het hout dan helemaal verteerd. Dat heet “witrot”.

Grijze buisjeszwam

Deze zwam lijkt door zijn grijsbruine hoedjes met lichte randjes wel een elfenbankje, maar is dat beslist niet. Elfenbankjes hebben dunnere hoedjes, hebben een witte onderkant en groeien niet dakpansgewijs.

Met een spiegelkje kan je onder de hoedjes de poriën zien. Daarin worden de sporen gevormd. Na het seizoen verdrogen de hoedjes en moet de zwam op een andere plek nieuwe hoedjes maken.

Witte bultzwam

Jazeker, die grote witgroene dingen op deze beukenstobbe zijn ook paddenstoelen! De zwam begint met witte bultjes, maar maakt later op die plekken ook witte platte hoedjes.

Omdat de hoedjes maanden actief kunnen zijn, krijgen ze in die tijd vaak een groen algenlaagje. Met een spiegeltje kan je aan de onderkant zijn witte langwerpige poriën zien. Daarin worden de sporen gemaakt.